

- סבלנות והמתנה לקבלת העצה
- ונהפוך הוא
- העצבות שלאחר העבירה
- התבודדות
- בתור לרופא השניים
- התורה הזמנית
- מלכות של כל אחד
- אריכות ימים
- ועכשיו... ולא סיים
- מימי הביור
- שבת טיש
- זעקת הצילני
- הלכות נרות שבת
- עלי מרפא
- שעור הגיליון
- יין הנגרי
- למעשה
- בני היכלא
- דרכי נועם
- טעם גן עדן
- כוכבי אור
- עומק הפרשה
- חנוך לנער
- שאל בני
- הלכה פסוקה

גליון שבועי למבקשי התרופה והעצה לעובדא למעשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

לטובתי נשברה רגל פרתי

הקב"ה לעולם אינו מפסיד. הוא ברא עולם כדי להיטיב, ומה שלא יקרה בו, רק יקרב את אותה הטבה. מהכיוון הזה או מהכיוון ההפוך.

אותם י"ג מדות, התגלו בעולם רק בעקבות אותה נפילה מביישת.

גילוי אהבה

כך גם בתקופתם של מורכזי ואסתר. עם ישראל היה

מסופר על מן-דהו שחרש את שדהו עם פרטו, כהרגלו מידי יום. לפתע נתקלה הפרה בבור, נפלה פנימה, ושברה את רגלה. תקלה מצערת. הוא ירד אחריה לבור כדי לחבוש אותה, ואז גילה שם אוצר יקר של אבנים טובות. ענה ואמר: לטובתי נשברה רגל פרתי.

איננו אוהבים תקלות, ובוודאי שלא מזמינים אותן. אבל הן קיימות. השאלה היא רק איך מתמודדים עמהן. אפשר להישר מהן, אפשר גם להתעלם ולהמשיך הלאה. וישנה אפשרות שלישית; לקבל מהן תועלת.

תקלות היסטוריות

ההיסטוריה רצופה בתקלות היסטוריות. כבר ביום הראשון של בריאת האדם, הוא נפל והתרסק. בהמשך, היה את המבול ואת הפלגה. ובמשך הדורות, היו חורבנות נוספים בזה אחר זה. אין דור ללא תקלות, ואין שלב בהיסטוריה ללא חורבנות. השאלה היא רק איך להסתכל עליהם; כתקררים שמפריעים לתהליך שמביא את העולם לתכליתו הטוב, או ככאלו שדווקא מקרבים אותו לשם.

אחת התקריות המצערות ביותר בהיסטוריה היהודית, היא חטא העגל. סיפור כל כך מביש ומבייש, שהיינו מעדיפים כנראה לוותר על הצורך לקרוא את זה בציבור אחת לשנה. חומש שמות הוא חומש כל כך יפה מרומם ומרגש; עשרת המכות, יציאת מצרים, קריעת ים סוף, מעמד הר סיני, משכן ובגדי כהונה. ובאמצע, כמו עצם גרון, תקוע הסיפור הכל-כך לא נעים הזה של חטא העגל.

אבל לא. הסיפור הזה הפך להיות חלק מהתורה הקדושה, ומי שיקרא את התורה וידלג על הסיפור הזה, לא יצא ידי חובת קריאת הפרשה, ולא יוכל לחגוג שמחת תורה... ולהיפך, מי שכן קורא את הסיפור הזה, מקיים מצווה קדושה של לימוד תורה, וגורם עונג ושעשוע לה' יתברך. כנראה שבדיעבד, מדובר בפרשייה מאד יקרה. שאמנם לכתחילה היינו מוותרים עליה מכל הלב, אבל 'לאחר מעשה' ממש לא...

כי אכן, בעקבות אותו אירוע כל כך כואב ומצער, זכינו לגילוי נפלא ומרגש. קוראים לו שלש-עשרה מדות של רחמים. אותם י"ג מידות, שהם שיא בלתי נתפס ובלתי מוגבל של רחמים, מלווים אותנו לאורך ההיסטוריה עד עצם היום הזה. ובכל רגע קשה, עם ישראל נעמד ומזכיר אותם בדחילו ורחימו. והוא מובטח ועומד שכשיעשה כן תפילתו תתקבל, ושום דבר לא יוכל לעמוד כנגד.

יהודי. אין לו מה להפסיד, רק להרוויח. אם הוא בטוב ובעלייה, מה טוב ומה נעים. ואם חלילה לא, אם לא יותר, יהפוך גם את זה לטוב.

אז במצב שפל מאד. לאחר שבעים שנות גלות הם התייאשו מהגאולה, והחלו להתבלבל עם הגוים, לשאת נשים נכריות ולבלות אתם בסעודותיהם. כתוצאה מכך, נגזרה גזירת כליה על העם היהודי, גזירה שכמעט התממשה חלילה. בסופו של דבר, בחסדי שמים, הגזירה התבטלה והיהודים ניצלו. לכאורה היה אפשר בזה לסיים את הסיפור העגום, אבל לא.

הסיפור הזה הפך לבשר מבשרו של העם היהודי, ובכל שנה אנו קוראים אותו לפרטי פרטים. בעקבות אותה גזירה ואותו נס, זכינו לפורים שגדול יותר מכל החגים והמועדים. בפורים יש אור שאינו מאיר בשום שבת וחג, וכל הפושט יד נותנים לו. אם לפני אותה גזירה, חודש אדר היה חודש מאד יבש וקר, הכי רחוק ששייך מפסח ושבועות - כעת הוא נהפך לחודש הכי שמח ומרגש, והכי קרוב לפסח...

בעקבות אותו ריחוק, שבו היה נדמה שהקשר בין היהודי לאביו שבשמים הלך לישון, התגלתה אהבה עצומה ועמוקה, שמעולם לא התגלתה לפני כן. אהבה בלתי תלויה, שלעולם אי אפשר לפגוע בה. אהבה שכשהיא מתגלה, יכול יהודי לפעול כל שירצה, בגשמיות וברוחניות. כל זה לא היה קורה לולא אותו מצב שפל שהיינו בו.

המסקנה: הקב"ה לעולם אינו מפסיד. הוא ברא עולם כדי להיטיב, ומה שלא יקרה בו, רק יקרב את אותה הטבה. מהכיוון הזה או מהכיוון ההפוך. תמיד הוא רק מתקדם עוד יותר אל הטוב. כך כל יהודי. אין לו מה להפסיד, רק להרוויח. אם הוא בטוב ובעלייה, מה טוב ומה נעים. ואם חלילה לא, אם לא יותר, יהפוך גם את זה לטוב ונעים, לפעמים אפילו עוד יותר. רק חזק ואמין.

עלי מרפא

רבי נתן מדבר אליך!

אתה רוצה עצה אמיתית? אתה חייב להמתין!

יום א' נח ראש חודש חשוון תקצ"ד

ואם אין יודעים שום עצה - צריכין להמתין ולחכות לישועתו יתברך, ושאיר עלי עצה שלמה אמיתית. ועכ"פ צריכין לדע, שעצות העולם הם נשקר ונזב, כי נאחז בהם זמנת הנחש, בחינת "הנחש השליאני", שע"ז התחיל דוד המלך ע"ה ספר תהלים: "אשירי האיש, אשר לא הלך בעצת השועים" פי יש אנשים שהם פשרים קצת, ואי על פי פן עצתם הם בחינת עצת השועים, מקמת שיעצתם לא נזהכנו מזהמת עצת הנחש הנ"ל. וקשר הקלוקל של רב העולם הוא מה שחוטפים עצתם במהרה, שעל זה נאמר: "עצת נפתלים נמרה", פי לעצה האמתית צריכים לחכות הרבה לזפות אליה, כמו שציעק דוד "עד אנה אשית עצות בנפשי".

וזהו "מהרה שחכו מעשיו, ולא חפו לעצתו", פי בכל מה שטעבר עליהם היו צריכים לחכות לעצתו יתברך. ולעת עתה בחסדו יתברך: אנו יודעים מהעצות האמתיות, שהם תרי"ג עטין דאורייתא - יציית ותמלין והורה ותמלה וכל המצוות הקדושות.

וקל דברינו היה, שעקר תקון שלמות העצה הוא ע"י השפד הקדוש, על פן צריכין להזהר מאד ללמד הספד הקדוש הזה בכל יום, ולחפש שם עצות טובות אמיתיות, ועי"ז יזכה ללמד כל הספרים הקדושים המכריחים שהם ספרי הפוסקים וכו'.

נתן מברסלב

חק ולא יעבוד

יום	יום לחודש	ליקוטי קמא	ליקוטי הלכות מוהר"ן	משנה ברוחה ח"ב	דף הומי בבא מציעא	ליקוטי תפילות ח"ב
שבת	כב	עז:	רסו	רכט:	ב	שנו שנה
א	כג	עח:	רסז	רל:	ג	שט שס
ב	כד	עט:	ריו	רל:	ד	שטא שב
ג	כה	עש:	ריח	רלא:	ה	שטג שסד
ד	כו	עט:	ריט	רלא:	ו	שטה שסו
ה	כז	פ:	רכ	רלב:	ז	שטז שסח
ו	כח	פ:	רכא	רלב:	ח	שטז שסט

עיון התורה הזמנית: ליקוטי מוהר"ן חלק א' תורה נ"ו

במיעוט פעולות

מוהרנ"ת ז"ל אָמר פעם: "מיט איין זאַך איז מיר גיראטין וואס איך האב זיך אין גאַנצן אַוועק גיליגט פאַרן רעבי"ן" (הצלחתי הודות לַדְּבָר זֶה - שֶׁהִנַּחְתִּי אֶת עֲצֻמִּי לְגַמְרֵי עֲבֹד רַבְנִי ז"ל). הִינֵנו עַל יְדֵי הַמְּסִירָה נִפְשׁ שְׁלוֹ וְהַבְּזִיוֹנוֹת וְהַחֲרָפוֹת וְהַבּוֹשׁוֹת שֶׁחֲרַפְּנוּהוּ וְגִדְּפוּהוּ קְרוֹבֵי וְאַנְשֵׁי עִירוֹ עֲבֹד הַתְּקַרְבּוּתוֹ לְרַבְּנֵנוּ ז"ל, וְלֹא הִסְתַּפֵּל עַל פְּבוֹדוֹ כְּלָל, וְכֵן הִמְחִילָתָהּ הַעֲצוּמָה עָלָיו וְעַל אַנְשָׁיו אַחַר הַסְּתַלְקוּת רַבְּנֵנוּ ז"ל שֶׁיָּדָו לְחַיּוֹ וְדִפְּפוּהוּ עַד מוֹת רַחֲמָנָא לְצִלּוֹ, עַד שֶׁתִּבְּנוּ הַחֻלְקִים עָלָיו וְעַל אַנְשָׁיו "לְהִדְפֵם לְרַדְּפֵם לְהִמָּם וְלֵאבְדֵם" וְכוּ' וְאִךָ עַל פִּי כֵּן עָמַד בְּצַדְקוֹ וּבְנִסְיוֹנוֹ, עַד שֶׁעַל יְדֵי זֶה זָכָה לְמָה שֶׁזָּכָה וְעָלָה וְנִתְעַלָּה בְּמַעֲלָה עָלְיוֹנָה מִפְּלִגַּת בְּהַשְׁגַּת אֱלֻקֵּיתוֹ יִתְבָּרַךְ עֵין לֹא רָאֶתָהּ וְכוּ' וּבְזַכּוּתוֹ זָכִינוּ אִף אֲנִי לְהִתְקַרֵּב לְרַבְּנֵנוּ ז"ל לְשֵׁאֵב מִמֶּנּוּ חַיִּית וְהַתְּעוּרֻרוֹת לְעִבּוּדוֹתָיו יִתְבָּרַךְ. (שְׁמַעְתִּי מִרַבֵּי שְׂמִימָל הַלְלוֹ הַיּוֹרֵזִין ז"ל, וְכַמְדַּמָּה בְּסִמְרֵי גְדֻלָּה בְּרַגְזֵי ז"ל)

מוהרנ"ת ז"ל אָמר: "הַיֵּצֵר הָרַע בְּהִסְתָּתוֹ אֶת הָאָדָם לְעִבְרָה רַחֲמָנָא לְצִלּוֹ מֵיִינֵט עַר נִישְׁט אַזוֹי דִּיא עִבְרָה אַלִּין נָאר עַר מֵיִינֵט דִּיא עֲצָבוֹת פִּין נָאךְ דִּיא עִבְרָה, וְוֹאֵרִים אױף דִּיא עִבְרָה וױיסט דָּער בַּעַל דְּבַר דָּאס דָּער מְנַטְשׁ קַען נָאךְ תְּשׁוּבָה טָאָה, און אױב הַעַר אִיז זױכָה צו תְּשׁוּבָה מֵאַהֲרָה, הַאָט דָּער בַּעַל דְּבַר דָּער לֵיִינֵט. אָבְעַר דִּיא עֲצָבוֹת פִּין דִּיא עִבְרָה וְעַט אִיהֵם נִישְׁט לְאַזִּין תְּשׁוּבָה טָאָה, וְוֹאֵרִים דָּאָךְ דִּיא עֲצָבוֹת וְעַט עַר אַרִּיין פֻּאלִין אִין אַ יֵאֱוִישׁ אִין אַ מְרָה שְׁחָרָה אִין וְעַט קִיין מָאל קִיין תְּשׁוּבָה נִישְׁט טָאָה רַחֲמָנָא לְצִלּוֹ".

(הַיֵּצֵר הָרַע אִינוֹ מִתְּכַנֵּן כֹּל כֶּף לְעִבְרָה עֲצוּמָה, רַק מִתְּכַנֵּן לְהַעֲצִיבוֹת שֶׁאַחַר הָעִבְרָה, כִּי עַל הָעִבְרָה הוּא יוֹדֵעַ שֶׁהָאָדָם יְכוֹל לְעַשׂוֹת תְּשׁוּבָה אַחַר כֶּף, וְאִם יִזְכָּה לְתְּשׁוּבָה מֵאַהֲרָה אִז לֹא הַרְוִיחַ הַבַּעַל דְּבַר כְּלוּם, אֲבָל הַעֲצָבוֹת שֶׁל הָעִבְרָה לֹא תִתֵּן לוֹ לְעַשׂוֹת תְּשׁוּבָה, כִּי עַל יְדֵי הַעֲצָבוֹת הוּא יְפוֹל לְאִוִישׁ וְמֵרָה שְׁחָרָה רַחֲמָנָא לְצִלּוֹ וְאִךָ פְּעַם לֹא יַעֲשֶׂה תְּשׁוּבָה.) (שְׁמַעְתִּי מִרַבֵּי לױ יִתְקַו וְיִרָא אֱלֹהֵי חַיִּים ז"ל וּמִדְּבַר אַנְשֵׁי שְׁלֹמֹנוּ ז"ל)

מוהרנ"ת ז"ל בְּשִׁיחָתוֹ פְּעַם עִם אַנְשֵׁי עַל הַשִּׁיחוֹת הַנּוֹרְאוֹת וְהַדְּבֹאִים הַקְּדוּשִׁים שֶׁקָּבַל מִרַבְּנֵנוּ ז"ל בְּדַבְּרֵי הַתְּחַקֵּקוֹת וְלִמּוּד זְכוּת עַל כָּל יִשְׂרָאֵל, הַתְּבַטָּא אַז: "שׁ לִי דְּבִרָּים כְּאַלָּה מִמּוֹנֵנוּ ז"ל שֶׁבָּאֵם הֵיִיטִי אױמְרִים בְּגִלּוֹי - הֵיָה מִמֶּשׁ בְּטוֹל הַבְּחִירָה" (שְׁמַעְתִּי מִרַבֵּי אֱלֹהֵי חַיִּים וְיִרָא לױ יִתְקַו)

וְעַן בְּכּוֹכְבֵי אױר אַנְשֵׁי מוהר"ן חֶלֶק ג' שִׁיחוֹת מִמוהרנ"ת ז"ל שֶׁאָמַר שִׁישׁ לוֹ עוֹד שִׁיחָה שְׁגַם עֲכָשׁוֹ הֵיִתָּה מִתְּבַטָּלַת הַבְּחִירָה אֲבָל מַה תּוֹעֵלַת הֵיָה בְּעִבּוּדְתְּכֶם בְּלֹא זֶה, עַיִן שְׁם קִצְתָּ בְּאַרְיֵכוֹת מְזָה.

נצור לשונך הלכות לשון הרע

אם מכיר אדם שרגיש בנושא מסוים, וכשמזכירים לו נושא הלו, מתחיל לדבר לשה"ר, אסור להזכיר לו אותו נושא. כגון אדם שאין לבו שלם עם הרב או הבית דין, אסור לשאול אותו מה נשמע עם דין תורה שיש לו, שמא יצא חייב וידבר לשה"ר על הדיינים.

המדבר לשה"ר לתועלת באופן המותר, כדלהלן, צריך להסביר לשומעים למה מותר לדבר לשה"ר, כדי שלא יחשבו שמותר לדבר לשה"ר גם כשאין תועלת.

אסור לגור בשכונת בעלי לשה"ר. מהו ההגדרה של בעלי לשה"ר: אנשים שאינם מקבלים על עצמם לשונם מלשה"ר ורכילות.

צריך להזהר לא לשבת בבית הכנסת ובית המדרש אצל בעלי לשה"ר, כי מלבד האיסור החמור של דיבור ושמיעת לשה"ר שם, יפסיד קדיש ברכו וקדושה וכו', וגם עון ביטול תורה ונחלי רתמים.

הרב שמכיר בתלמידו שהוא בעל לשה"ר, ואינו מקבל תוכחה, לא ילמדו תורה עד שיחזור למוטב.

[קיצור הלכות לשה"ר פ"ט, סעיף ד-ט]

י **כִּי עֵצֶם הַנִּקְדָּה שׁוֹפְנִימִיּוֹת דְּפִינִימִיּוֹת הַכֵּב שֶׁל כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל - מִיָּם רַבִּים לֹא יוֹכְלוּ לְכַבּוֹתָהּ, אִךָ אִם יַעֲבֹר עָלֶיהָ**

מַה שִׁיעֲבֹר:
כּוֹכְבֵי אױר, אַנְשֵׁי מוהר"ן ח"ב, לַה

התבודדות

הבורא, ללא תפילה למעשה, דומה לאוכל גרעיני חיטה כמות שהם, בלי שטוחן אותם ומעבד אותם ללחם. כי עיקר הקשר עם השי"ת הוא כאשר מדברים איתו, ובה כל הידיעות בתורה והאמונה מתחדשות ומקבלות חיות ונעימות אמיתית [כי שלימות התורה היא כאשר יש בה עבודת התפילה והשיחה עם השי"ת].

-ד-

ומחדש רביז"ל, שהתפילה הזו של משיח היא בחינת "חוטם" שהוא שפע של גילוי מידות הרחמים הגדולים. כי הסיבה שקשה ולהשיג אותו, יהיה על ידי שיילמד כל אחד שיפתח את פיו לדבר עם השי"ת, וכמובא (ליקו"ת תורה פ"ג) שמש"ח הוא לשון "משיח אלמים", כלומר שיפתח את הפה לכל האלמים שאינם יכולים לפתוח פיהם לדבר להשי"ת, על ידי שיאיר עליהם הריח הנפלא של הארת הרחמים העצומים של השי"ת.

-ב-

רביז"ל מגלה (ליקו"מ סי' ב') "עיקר כלי זינו של משיח הוא התפילה", כי משיח ילחם עם הקליפות וההסתרה, על ידי שיכניס בעולם דרך של תפילה ושיחה עם הבורא. כי בשביל להכיר את הבורא אין די ללמוד ולהוסיף ידיעות אלקותו יתברך, אלא העיקר לדבר עמו שעל ידי זה מכירים אותו בפועל בעולם הזה.

-ג-

לימוד מושגים וידיעות בחסידות וידיעות

הליכות

שיחות ומנהגים

שבת קודש

מוהרנ"ת אָמר: "אַ וױנטערדיגע פֿרײַטיג צונאַקטס קען מ'ען פּוֹעֵל'ן בײַם לַעֲכָט בַּעֲנַנְשׁוֹן, אַזױ זַאל דָּעם רַבֵּינִס אױר לײַכְטן אִין אַלֶּע עוֹלָמוֹת" - "כָּל בַּת יִשְׂרָאֵל שֶׁתְּכַנֵּן בַּעֲת הַדְּלָקַת הַיְּרוּשׁוֹת (לְכַבּוֹד שֶׁבַת וְיוֹם טוֹב), שֶׁפָּמֹד פֶּן כֶּף יֵאִיר אױרוֹ שֶׁל רַבְּנֵי בְּכַל הָעוֹלָמוֹת"

הַפְּלִיג פְּעַם רַבְּנֵנוּ ז"ל מִגְדֵּל הָאָרֶת קוֹדְשַׁת שֶׁבַת, וְאָמַר: "אַ יִנְגַּעְרִמָּאן קַען זיך פֿאַרְבֵּנְקֵעֵן צו הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אִין אַ פֿרײַטיג צונאַקט, עַר זַאל נִישְׁט ווִיסן אַוואוּ דִי נַאָכְט אִיז אִים אױס גַּעקױמֵן" - "אַבְרָהָהּ כֹּל לְכַסֵּף וְלִדְבַר לַה' יִתְבָּרַךְ בְּלִיל שֶׁבַת כָּל כֶּף, עַד שֶׁלֹּא יַדַּע לְהִקְוֶה נְעֻלְמָה וְעִבְרָה לוֹ הַלְּלָה".

רַבְּנֵנוּ אָמַר: "פֿרײַטיג צונאַכְט עָרִשְׁט אַ צַמָּאוֹן צו הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ" - "בְּלִיל שֶׁבַת קוֹדֵשׁ שׁוֹרָה (בְּעוֹלָם) צַמָּאוֹן גְּדוֹל לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ".

(שיח שרפי קודש)

בתוך לרופא השיניים

פייערל וועט שוין טלואין ביז משיח וועט קומען?
האש שלי תוקד עד שיבוא משיח - - -
לימים סיפר, כי האמרה הזאת נכנסה במוחו ולא
עזבה אותו. הוא השתאה עד מאוד מנוראות
ההבטחה של צדיק המבטיח בדברות קדשו כי
שלהבת אשו לא תכבה עד בוא הגואל.
הוא החל להתעניין מי הוא צדיק זה שהבטיח
כדברים האלה. וכך התחבר לחסידי וספרי
ברסלב. לימים שח לחתנו ר' אברהם פישר:
"דע לך שלולא השואה, חסידות ברסלב היתה
כובשת! היא פשטה כמו אש בשדה קוצים,
הבעירה רחובות שלמים בפולין" כלשונו.

זכתה קראקא - עיר גדולה לאלוקים (המוכרת
בשמה הפולני 'קראקוב'), בה כיהנו פאר במשך
הדורות רבותינו עמודי ההוראה: הרמ"א, הב"ח,
הפני יהושע, ה'תוספות יום טוב' ועוד מגדולי
ישראל - ואורו של רבינו הקדוש הנחל נובע
זרח בה והאיר נשמות צמאות לקרבת אלוים.
לעיר מלאה חכמים וסופרים זו, הגיע דבר רבינו
על ידי אברך מוורשה ושמו ר' אברהם וואלדיגר,
שלאחר גישוואו העתיק את מגוריו לקראקא
ויסד בה שטיבל על שם רבינו, שהיה אבוקה של

שריד ממשפחה
מפוארת.
החסיד ר' יחזקאל
שרגא מרגליות
בביהמ"ד חסידי
ברסלב בירושלים

באותה עת החלו לדבר בו נכבדות, הוצע לו
שידוך מהעיירה ווענגרוב והוא הקים בית נאמן
בישראל.

כמו רוב ככל חסידי ברסלב השתוקק ר' יחזקאל
שרגא לעלות לארץ ישראל. הדבר לא עלה
בקלות באותם ימים, היה צריך לעבור 'הכשרה'
כדי ללמוד מקצוע ולקבל על כך תעודה מהימנה
המאשרת את יכולתו, הוא הקדיש לכך זמנים
טובא, עד שזכה להוציא את הדבר מכוח אל
הפועל ולעלות לארץ ישראל בחודש כסלו
תרצ"ה.

אור לכל מבקש ה'.
אחד השרידים הבודדים מה'קיבוץ' ברסלב
בקראקא - אשר כמעט כולו עלה על מוקדה
בשנות הזעם - היה החסיד ר' יחזקאל שרגא
מרגליות, שעלה לארץ הקודש שנים מועטות
לפני פרוץ המלחמה וניצל מן החורבן.

הוא התיישב בירושלים העתיקה. עליו ועל זוגתו
עבר הרבה צער גידול בנים, עד שזכו להיפקד
בזרע של קימא ובשנת תרצ"ו בחודש אייר
נולדה בתם מרת חיה ע"ה, שנקראה בשם זה
מאחר וקודם לכן נפטרו אצלם כמה תינוקות,
והיא אשר גדלה ונישאה להרה"ח רבי נחמן
ישראל בורשטיין זצ"ל, הם הקימו בית למופת,
משפחה ענפה בקרב אנ"ש חסידי ברסלב. ובסך
הכל זכו ר' יחזקאל וזוגתו לארבע בנות ושני
בנים.

נס הצלתו לפליטה, קשור בקשר בל יינתק
להתקרבותו לחסידות ברסלב. משפחתו היתה
משפחה חסידיה גליציאית שורשית. אביו ר'
ישראל שלמה היה חתנו של הגאון רבי דוד
שלמה מרגליות, בעל ה'חידושי מהרשד"ם',
הטמון בקראקא בחלקת הרבנים בשורה אחת
עם רבי שמעון סופר בן ה'חתם סופר'. ר' יחזקאל
שרגא, השישי מבין תשעה אחים, נקרא על
שם הרה"ק משינאווא, ואחיו ר' יהושע היה
קרוי על שם הרה"ק מבעלזא. גם יתר אחיו היו
מה'יושבים' בבעלזא.

לאחר עלייתו ארצה, שלח מכתבים להוריו
שבחול"ב בהם התעניין ודרש בשלום כל אחד
מבני משפחתו. עד שפרצה מלחמת העולם
השנייה וקשרי הדואר פסקו.

רק כשהתברר לו מה עלה בגורל יקיריו, והבין כי
הוא היחיד מכל משפחתו הגדולה והמפוארת
שנשאר בחיים, ידע כי רק בזכות דברי קדשו
של רבינו הק' שהרבה לדבר במעלת ישיבת ארץ
ישראל, ניתנו לו חייו במתנה.

בן שבע-עשרה היה ר' יחזקאל שרגא
כשהתקרב לברסלב, בנסיבות מופלאות
שניווטה יד ההשגחה. היה זה כשהגיע לרופא-
שיניים לטיפול, תוך כדי שהמתין לתורו, הגיע
זמן תפילת מנחה והוא עזב את הקליניקה ונכנס
לבית כנסת סמוך כדי להתפלל, שהיה לא אחר
מהברסלבר שטיבל בקראקא.

כשסיפר פעם להגה"ח רבי אברהם שטרנהארץ
כי כל משפחתו עלתה למרומים על קידוש
ה' בשואה, ענהו רבי אברהם בהאי לישנא:
"דארפסטו זעהן צו לעבן אויף קידוש ה'" - "צריך
אתה לראות לחיות על קידוש ה'!"

שם בבית המדרש הוא מצא ספר ופתחו
באקראי, למול עיניו קמו וגם ניצבו המילים: "מין

דרכי נועם

חיפוש אור הצדיק בתורתו הקדושה

ביאורים על לקוטי מוהר"ן ח"א סי' נ"ו מאמר א'
ע"פ שיעורי הגה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א

[ז] ויביום הכפורים הקהו"בם מנחה קדשה לה' בשבעת ימים, מקרא
קדש יהיה לכם כל מלאכת עבודה לא תעשו (מדבר כ"ח):
[א] פי יש בכל אחד מישראל בחינת מלכות, וכל אחד לפי בחינתו, בן
יש לו בחינות מלכות. יש שהוא שורר בביתו, ויש שהוא מושל ביותר,
וכן יש שהוא מושל על כל העולם, כל אחד לפי בחינת המלכות שיש
לו. בבחינות: "שרי אֶלְפִים וְשָׂרֵי מֵאוֹת וְשָׂרֵי עֶשְׂרֹת"
(שמות י"ח):

ובחינות המלכות הזאת שיש בכל אחד, היא באתגליא ובאתפסיא.
באתגליא, הינו הממשלה שיש לכל אחד לפי בחינתו, שהוא מושל
על אלו האנשים באתגליא, כפי בחינת המלכות שלו כ"ל. ובאתפסיא
הוא, פי גם יש לכל אחד לפי בחינתו בחינת מלכות באתפסיא. דהינו
שאף שבאתגליא נראה שאין לו שום ממשלה על אלו האנשים, עם כל
זה באתפסיא ובהעלם גדול, הוא מושל על אלו האנשים. פי נשמתם
הם תחתיו, ונכנעים תחתיו. וגם זאת הבחינה של מלכות באתפסיא,
היא לכל אחד לפי בחינתו בבחינת: "שרי אֶלְפִים, וְשָׂרֵי מֵאוֹת" וכו':

ויש אחד שבאתגליא אין לו שום ממשלה, ואף על פי כן באתפסיא
ובהעלם גדול, הוא מושל על כל הדור, ואפילו על כל צדיקי הדור.
פי כל נשמותיהם הם בלם תחת ממשלתו ומלכותו, ובלם נכנעים
וכפופים אליו. רק שהוא בהעלם גדול, בבחינות (מלאכי א'): "בכל מקום
מקטר ומגש לשמי". שאף שהם עובדים עבודת אליהם, על כל זה
בהעלם גדול הם בלם נכנעים אליו יתברך, ועובדים אותו יתברך, רק
שהוא בהעלם גדול. כמו כן זאת הבחינה של מלכות באתפסיא, שאף
שבאתגליא אין לו שום ממשלה, עם כל זה בהעלם גדול, הוא מושל
עליהם, והם בלם תחתיו ונכנעים אליו:

[ב] וצריך כל אחד, לבלי להשתמש עם בחינות המלכות שיש לו
להנאתו ולצרכו. שלא תהיה בחינות המלכות אצלו קעבד למלכות
תאנות, רק שתהיה בחינת המלכות בבחינת בן חורין. בבחינת (קהלת י):
"אשרי ארץ שמלכה בן חורין", שהמלכות יהיה אצלה בן חורין, לבלי
להשתמש בו להנאתה:

וזה בחינת מרדכי, בחינת מרדכי דרור (הליוקל"ש). שהמרות, הינו המלכות,
יש לה דרור וחרות, שלא להשתמש בה להנאתו ולצרכו, פי אם להשם
יתברך. בבחינות (עבודה א'): "והיתה לה' המלוכה". דהינו להשתמש עם
המלכות לעבודת השם יתברך, דהינו להזהיר ולהוכיח את כל הנשמות
שנכנעים אליו, כל אחד ואחד לפי בחינות המלכות שיש לו באתגליא
ובאתפסיא. הן אם הוא מושל בביתו, צריך להזהיר ולהוכיח את בני
ביתו. ואם יש לו ממשלה יותר, מושל עליו להזהיר יותר ויותר אנשים,
לפי בחינת המלכות שכו':

והיתה לה' המלוכה

רבינו מתחיל את המאמר שלכל אחד מישראל יש בחינת מלכות, יש
אדם שהוא שורר בביתו, ויש אדם שיש לו ממשלה על יותר אנשים,
[עד שיש צדיקים שיש להם ממשלה על כל העולם, ואפילו על כל
הצדיקים, אלא שהוא בבחינת אתפסיא]. וצריך כל אחד להשתמש
עם המלכות רק לעבודת השי"ת ולא לצרכו והנאתו.

וצריך להבין מהו ענין המלכות הזו, ומה ענין הממשלה, ובאמת
רבינו מבאר מיד שצריך להזהר שלא להשתמש עם המלכות לצרכו
והנאתו רק לעבודת השי"ת, אבל לכאורה לא מבואר בפירוש מהו
ענין המלכות הזו ומה תכליתה, [ולפעמים עניין זה של המלכות
המבואר בתחילת המאמר, אם אין מבינים אותו כראוי, עלול להכניס
את כל המאמר להסתרה והסתרה שבתוך הסתרה, עד שאין מבינים
כלל את עיקר המכוון].

אמנם מתוך המשך המאמר מובן שה'מלכות' שיש לכל אחד ואחד
הוא הכח הזה לגלות את מלכותו יתברך בעולם, כי זה עיקר עבודת
האדם בעולם הזה לגלות מלכותו יתברך בכל פרט ופרט מפרטי
הבריאה, וכל פעולה וכל דבר שעושה, עיקר התכלית צריך להיות

לחידוד

לעיבוד ההתבוננות בספרי רבינו ז"ל

תשובה לחידה הקודמת:
אחרי מי צריכים לדודך, וגם נשואו בורח, יש לרוץ ולחפוט אותו?
אחרי השמחה! שבורחת הצידה בזמן היסורים. וראה הציטוט המלא במדור 'חידוק השבועי' בעמוד 6 בגליון זה.
הזוכה: חיים שיינר לייקווד
זכה בשובר זיכוי ע"ס 100 ש"ח עבור טיסה לאומן.

לעתיד, כל המועדין בטליון, יומי הפורים לא בטליון. למה??

בכבה"ט

שע"ז יתגלה 'זהיתה לה' המלכות' [כפי שמביא רבינו פסוק זה], וזה הן האדם בעצמו, והן כל התלויים בו שעליו להאיר בהם עניין זה שיגלו מלכותו יתברך בעולם.

להמשיך חיות לתוך המלכות וע"ז לגלות ההסתרות

ועיקר גילוי המלכות הוא ע"י שממשיכים "חיות" ע"י התורה, ודייקא ע"י הצמצומים שיש בתורה, שהתורה מתחלקת לפרשיות וסדרים, וכן בתורה שבעל פה למשניות והלכות ופרטי הלכות, כי כל הלכה והלכה הוא דרך לגלות כבוד מלכותו יתברך, וע"י הצמצום של האור לתוך כלים, ע"ז יכול לגלות מלכותו יתברך, וע"ז יודע תמיד שהוא קרוב להשי"ת ויש לו תפקיד לגלות מלכותו יתברך בכל הגע ורגע, וגם כשנדמה לו שהוא רחוק מהשי"ת מאוד, והשי"ת נסתר ממנו בהסתרה ובהסתרה שבתוך הסתרה, אבל באמת גם שם נמצא השי"ת, ועיקר עבודת האדם הוא לגלות את אלקותו יתברך דייקא מתוך ההסתרה, כי כללות העולם הזה הוא הסתרה על אלקותו יתברך, ובפרט כשנופל לעוד הסתרות ע"י נפילתו וירידתו שעבר על מצוות התורה, כי כל עבירה וכל פגם מגדילים אצל האדם את ההסתרה על גילוי כבוד מלכותו יתברך, ועל החלק שלו בגילוי כבוד מלכותו יתברך, אבל אם האדם מקבל את הארת הדעת מהצדיקים שמגלים לו שגם במקומו נמצא השי"ת, ואדרבא שם דייקא מתלבשת תורה גבוהה מאוד מאוד, ע"ז יש לו את הכח לגלות מלכותו יתברך בכל מקום ע"י שיתצמצם ויתמקד בנקודה השייכת לו באותו מקום באיזה הלכה שיכול לקיים שם, או איזה מחשבה שיכול לחשוב מהשי"ת, וע"ז ימשיך חיות מהתורה למקומו ויוכל לגלות מלכותו יתברך.

וזהו תכלית השלום שמתגלה שגם ההסתרה שהיא בחינת שמאל, באמת היא תכלית הגילוי, ודייקא ע"ז הוא שלימות גילוי מלכותו יתברך, ע"י שמתגלה שאין שום מקום שאין שם גילוי מלכותו יתברך, וזהו השלום שמאירים הצדיקים בחינת משה שמבטל כל מחלוקת וכל הסתרה, כי כל השמאל שהוא בחינת ההסתרה, נכלל בימין, שהוא גילוי מלכותו יתברך.

אבל לעומת הצדיקים שמאירים בכל עת את הארת הדעת לעסוק בכל עת ובכל מקום בגילוי כבוד מלכותו יתברך, זה לעומת זה יש את עמלק שעוסק בכל עת להגדיל את ההסתרה, ולהשיח מהאדם את התפקיד הנורא והנפלא שיש לו לגלות מלכותו יתברך בעולם, וכנגד החיות האמיתית של התורה, הוא מדמה לאדם שיש חיות מזומה של אסיפת ממון, שבאמת אין בזה שום חיות אמיתית, ואדרבא הוא רק מכנים את האדם ל"עצבות רוח", עד שבא ע"ז "עצבון ידיים" שאין לאדם כח לעשות שום דבר ומאבד חיות מכל עשייה אפילו בענייני העולם, וכל שכן בעשייה דקדושה, כי באמת החיות היחידה שיש בעולם הוא רק החיות הזאת של גילוי מלכותו יתברך ע"י התורה, וכל חיות אחרת הוא דמיון של חיות שנשאר ממנה רק עצבות רוח ועצבון ידיים, וכשאדם מוצא את עצמו במצב הזה, עיקר התחלתו לצאת מזה הוא ע"י "אנחה" שהוא עצם ההבנה שכאן אין חיות אמיתית ורוצה לצאת מהמקום הזה ולבוא למקום החיות האמיתית, וע"ז יוכל לגלות את ההסתרה ואת ההסתרה שבתוך הסתרה ולמצוא שם את השי"ת, זהו כללות המאמר בקצרה, ובה מתבאר מהו עניין ה"מלכות" שיש לכל אחד ואחד, שהוא לגלות מלכותו יתברך בעולם, [פרטי הדברים יתבאר בהמשך].

לכבוד מערכת עלה לתרופה שלום רבינו פותח את המאמר עם הנקודה הכי מרכזית בבריאה. "פי' יש בכל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל בְּחַיִּית מַלְכוּת, וְכָל אֶחָד לְפִי בְּחַיִּיתוֹ, כִּן יֵשׁ לוֹ בְּחַיִּית מַלְכוּת... וְבְחַיִּית הַמַּלְכוּת הַזֹּאת שֵׁשׁ בְּכָל אֶחָד, הִיא בְּאֲתַנְלָא וְבְאֲתַסְפָּא".
רבינו מדבר אתנו על עיקר עבודת האדם בעולם. יודע שהאדם הוא היחיד בעל כח הבחירה, ע"פ תורה נ"ו הוא שהקב"ה נתן לנו כח מלכות, מלכות וממשלה. לאדם יש כח לשלוט בעולם הזה כנראה בחוש, גם בכל העולמות העליונים, במלאכים ושרפים האדם מולך. כל המשכת השפע לכל העולמות הרוחניים תלויה בנו.
זו מלכות אדירה, הקב"ה נתן לנו כח להפעיל את כל המערכות, לשלוט בהם. כשיהיה עושה ברכה, עושה איזה מצווה, מרים עיניים להשי"ת, הוא מניע את כל המערכות, משפיע שפע עצום, כך גם להפך רח"ל.
זה חלק מהמכוון בזה שיש לכל אחד ממשלה באתנסיא. מוכסה מהאדם כמה רב כוחו, וכמה גדולה ממשלתו. כך גם בפשטות הדברים. אדם לא יודע כמה הוא משפיע על תבניתו. מפליא לחשוב כמה דפוסי התנהגות בחיי כל אחד ולקחו מאדם אחר שראה, לטוב או לרוע.
גם באופן רוחני יש לכל יהודי כח עצום על כלל ישראל בלי שבכלל יודע. רבינו אומר בתורה ל"א, שכשלאדם יש כיסופים ורצונות דקדושה, נבראת נפש שהולכת ונבאה לאדם אחר, היא מעוררת אותו, וע"ז שב בשתובה, וכן להפך ח"ו.

העולה הוא שלכל אדם יש הרבה ילדים שיגדלו וחיוני, חלקם רוחניים וחלקם גשמיים, יש כאלו שיש להם עולמות שלמים.
[לשון מוהר"ת בליק' תפילות ח"ב מ"ט: ונשער בדעתנו גדלת עולם אחד, וכמה וכמה כוכבים ומזלות וגלגלים נפלאים נוראים שיש בכל עולם ועולם, וכמה וכמה עירות ומדינות, וכמה וכמה מבוואות והצרות ובתים וחידושים נפלאים וענינים נוראים שיש בכל עולם ועולם, מכל שכן וכל שכן ש"י עולמות שיש לכל צדיק].
כשמבינים את זה, קולטים את גדול האחריות שיש לנו, זה לא פשוט בכלל. האדם עלול ברגע אחד להחריב עולמות שלמים. איך נדע איך להנהיג?
רבינו בכל התורה הזאת מלמד אותנו, שהפתרון הוא, שבנין שהמלכות היא לא שלנו לבד, הקב"ה מסר לנו את המלכות כדי שנמליך אותו, כדי הוא יופיע בחיים שלנו ויגלה את המלכות.
הנהגה הכי גדולה הוא, כשהאדם נהנה מרעיון שיש לו ממשלה ובחירה, והוא לוקח את האחריות על עצמו.
זה נקרא פגם המלכות, זה ה"והייתם כאלוקים" שאמר הנחש לחוה.
קורא לנו רבינו ואומר: "וְצִדִּיק כָּל אֶחָד, לְבַלִּי לְהִשְׁתַּמֵּשׁ עִם בְּחַיִּית הַמַּלְכוּת קֹדֶם לֹא לְהַנְאִיתוֹ וּלְצַרְפוֹ. שְׁלֵא תִּתֵּן בְּחַיִּית הַמַּלְכוּת אֶצְלוֹ כְּעֵבֶד לְמַלְאֵת בְּחַיִּיתוֹ, וְכִּי שִׁתְּתֵהּ בְּחַיִּית הַמַּלְכוּת בְּבַחַיִּית כִּן חוֹזִין... לְהִשָּׁם וּתְבַרְךָ...
עבד, פירושו שיעבוד. היצר קורא לאדם ואומר, יש לך אחריות המלכות היא שלך, בזה הוא רוצה שהאדם יוכל את המלכות, יקח את האחריות, ותמיד ישראל קופרשטוק ירושלים

טעם גן עדן ליקוטי מוהר"ן למעשה | לקר"מ סי' נ"ו [א]

אריכות ימים לתוך המלכות

[א] המלכת ה' תלוי בצדיקים שקיבלו מלוכה למולך על נשמות ישראל, להשפיע עליהם דעת שהם ימליכו את ה'. ובכח הדעת שעם ישראל מקבלים מהצדיקים, יש גם להם בעצמם דעת איך להשפיע על עוד נשמות דעת להמליך את ה'.
[ב] צריך כל אחד להזהר לבלי להשתמש עם כח המלכות - כח ההשפעה שיש לו על אחרים, לצרכו ולהנאתו אלא בשביל השי"ת, שיהיה ה' למלך על כל הארץ, להשפיע עליהם דעת להמליך את ה'.
[ג] והנה השי"ת נתן לנו את התורה, אשר על ידי עסק התורה יכול האדם לחדש את כח המלכות שלו. כי התורה היא כולה שמותיו של הקב"ה, וכשאדם קורא בתורה בפיו, הרי זה כמו שקורא להשי"ת בשמו, והוא תיכף נעשה מזומן אצלו, כמו אחד הקורא לחבירו בשמו, שתכף בא אליו.
[ד] על ידי שלומד תורה, בכל יום איזה חלק אחר בתורה, כפי השגתו, אזי על ידי זה הוא מצמצם את הגילוי של השי"ת אליו, ויכול לקבל חיות לתוך המציאות שלו, לעבור

התחלה חדשה מפורים

בהתקרבות אל הצדיקים, ובלימוד ספרי רבינו ז"ל, ועל ידי זה יזכה להיות חזק בזה כל השנה כולה, כי בכח השמחה והתפילות של פורים יכולים לפעול כל זאת ביותר, ועל כן אנשי שלומינו רגילים לקרוא לפורים "דעם רבינ'ס יום טוב" (היום טוב של רבינו), כי דייקא בכח קדושת פורים יכולים לזכות להתקרב לרבינו ז"ל באמת, ולהיות מקושר אליו כל השנה כולה.

ועוד יש לבאר בהתחלה זו שבימי הפורים, שבפורים מתגלה מעלת "יהודי", שהוא נשמה קדושה וחלק אלוך ממעל, והוא משונה מגוי לגמרי, וכמו שהעיד המן בעצמו ואמר (אסתר ג') "ודתיהם שונות מכל עם", ומיד ששם "יהודי" נקרא עליו, הוא כבר ראוי לכל הברכות שבכל העולמות, ואפילו הוא רחוק מאד בתכלית הרחוק, ואפילו שנתנכרו מעשיו לאביו שבשמים רחמנא ליצלן, אבל כל זמן ששם "ישראל" נקרא עליו, הוא "יהודי" קדוש, וראוי לכל הטובות שבכל העולמות.

ולכן המגילה מתחיל בשבח מרדכי הצדיק (שם ב') איש "יהודי" היה בשושן הבירה ושמו מרדכי וגו', ואומרים חכמינו הקדושים (מגילה י"ג.) כל הכופר בעבודה זרה נקרא יהודי, כי זהו עיקר השבח של איש ישראלי, שהוא "יהודי" וכופר בעבודה זרה, ואף על פי שעובר עליו נסיונות קשים ומרים, ונופל ונכשל בכל פעם במה שנופל ונכשל, אבל כל זמן ששם "ישראל" נקרא עליו, הוא "יהודי" קדוש, וראוי לכל הברכות, ולכן פורים "כל" הפושט יד נותנין, אפילו מי שאינו ראוי, כי אז מתגלה מעלת "יהודי", והשם "יהודי" מכשיר אותו להיות ראוי לכל הטובות שבכל העולמות.

באיתא בליקוטי מוהר"ן (ח"ב סי' עד) 'בתחילה היו כל ההתחלות מפסח, ועל כן כל המצוות הן זכר ליציאת מצרים, ועכשיו... ולא סיים רבינו, אבל מקשרי תורה זו שמדבר על ימי הפורים משמע שעכשיו כל ההתחלות הן מפורים, שבכח קדושת ימי פורים יכולים לעשות התחלה חדשה.

ועיקר ההתחלה שאנו מקבלים בימי הפורים הוא לזכות להתקרב אל הצדיקים האמיתיים המקרבים אותנו אל השם יתברך, וכמו ששמע ר' נתן ב"ר יהודה ז"ל תלמידו של מוהרנ"ת ז"ל מפי מוהרנ"ת ז"ל, שאמר: "ועכשיו יש רבינו ז"ל שכל ההתחלות מאיתו, שאי אפשר להתחיל לנכנס בעבודת השם יתברך כי אם על ידי ספרי רבינו ז"ל" (מכתבים נתיב צדיק מכתב י"א).

וטעם הדבר הוא, כי בפורים ראו והכירו כל ישראל שכל תשועתם באה להם על ידי מרדכי ואסתר שהיו הצדיקי אמת שבדור, ורק על ידי שקיבלו דבריהם, וביטלו עצמם אליהם ואל דעתם, זכו להינצל מעצת המן הרשע ולראות במפלתו, ונהפך להם היגון לשמחה והאבל ליום טוב, כי הייתה אז עת צרה גדולה לישראל, והיה חשוך ומר להם מאד, אבל מרדכי ואסתר לימדו אותם שאין שום יאוש בעולם כלל, ויש ענין שנתהפך הכל לטובה, ועל ידי שקיבלו את דברי הצדיקים וצעקו אל השם יתברך, המתיקו את כל הדינים ונתהפכו לרחמים וחסדים.

ולכן בכח קדושת פורים יכולים לעשות התחלה חדשה

עומק הפרשה

המים שבכיוז

כבהמה חסרת דעת, וגם כשבלו מכחיש את דברי הצדיק המחיה אותו בנקודות טובות או בעצת ההתבודדות הוא נשאר איתן באמונתו.

אבל אמונה זו עדיין צריכה בירור וזיכון, לברר אותה מתערובת טוב ורע, כי כשהאדם מאמין בלא שום דעת אז אמונתו מלאה בדברי הבל וריק, אותם ינק ממקומות שאינם בטוהרה אלא מחכמת הגויים ומיסודות שהונחו במוחו בכל מי מקרים ונסיונות, כמו הבהמה שאם אין לה מזון היא מכתת רגליה עד שמוצאת כך הוא כשאין לו פרנסה הוא מתייגע עד שמוצא פרנסתו, ובהוה הוא מאמין שיגיעוהו היא שהביאה לו את פרנסתו, וכך הרבה אמונות כזביות שהצד השווה שבהם שכולם מונחים על ידיעות שלא נמשכו מבארם הטוהר של צדיקי אמת, ומתוך כך הוא מאמין גם בדברים שאינם ברורים, מערב ידיעות אמיתיות עם ידיעות שאינם ברורות, ונשאר שכלו ודעתו דעת בהמית.

העצה לזה היא טוהרת מים, להמשיך את כח המים, הנמשכים מחסדי השי"ת שיש בהם כח לטהר את האדם ואת אמונתו, ועל כן בבוא הכהן לעסוק עם בהמות אלו להעלותם לקרבן אשה להשם, קודם לכן עליו לזכר את ידיו כדי לטהר בהמיות זו, כך בבואו לעסוק בכל דבר של בהמיות, עלינו לדרוש אחר המים מי הטהרה, מים הנמשכים מעומק הלב. (ע"פ ליקו"ה בכור בהמה טוהרה ג ועוד)

וְרַחֲצֵנוּ יְדֵינוּ וְרַגְלֵינוּ וְלֹא יָמָתוּ:

אחר הזדככות ארוכה מגיע הכהן ליום העבודה, לן כל הלילה בבית המוקד וכעת מטהר את גופו בטבילת מקוה, אך עדיין אינו יכול לעבוד עבודתו עד שרוחץ ידיו ורגליו במי הכיוז, ואף לדורות מזוהרים בכל יום את הכהן 'הוי זהיר שלא תגע בכלי עד שתקדש ידיך ורגלך מן הכיוז' (תמיד כח).

עומק הענין מתבאר בדברי רבי נתן על פי מה שכתב האריז"ל בפנימיות ענין נטילת ידיים לאכילה (שער המצוות עקב ועוד), קצה הידיים הוא מקום אחיזת הקליפות והדינים, ומאחר שגם המאכל אינו מבורר לגמרי יכולים הקליפות להאחז בו בשעת האכילה ולכלול אותו בצדם ח"ו, על כן תקנו חז"ל לטול את הידיים להמשיך את כח מימי החסדים מלמעלה לסלק מהידיים את אחיזת הקליפות ולכלול אותם בקדושה.

זה גם סוד נטילת ידיים שקודם הקרבנות, כי הנה עיקר כח הבהמה הוא כח המדמה, יש בו כח לקבל דבר כמות שהוא, בלי להתבונן במחשבה מעמיקה האם הדבר כך או לא, מצד אחד הוא כח נפלא, ואכן הוא יסוד האמונה, להאמין כך במציאות השי"ת ובדברי הצדיקים, גם בשעה שאינו רואה את הנהגת השי"ת בבריאה הוא נשאר איתן באמונתו

סעודות השבת בבית

אחד מהנקודות החשובות ביותר בבית יהודי הם סעודות השבת, שכל אחד רוצה לקיים את המצווה בהידור, מחמת שזהו הזמן המובחר בו אפשר להכניס בבית את החינוך, העת המובחר ביותר להכניס קדושה בבית. אך מאידך הוא גם הזמן שהבעל דבר מתערב מאוד לקלקל הקדושה, החינוך והשמחה בבית.

ועל כן אף שיש צורך להדריך, ללמוד ולשמוע עצות איך לנהל את הסעודת שבת באופן הטוב ביותר, יש לזכור שכל בית שונה מבית חבירו, ויש להזהר שלא להסתכל על הזולת לקנאות לרצות לעשות סעודה כמו בבית פלוני, שזה בעצמו יכול לעורר הכעס אצלו וממילא אצל בניו.

אף שבוודאי צריך כל ראש בית לקחת אחריות על ביתו ובני ביתו, לעשות את המיטב שיכול, ולא להפקיר את הבית. אך יחד עם זאת יש לזכור את העצה הנפלאה של רביז"ל (שיחות הר"ן ב'): 'טוב מאד להשליך עצמו על השי"ת ולסמוך עליו. ודרכי, כשבא היום אני מוסר כל התנועות שלי ושל בני התלויים בי על השי"ת שיהיה הכול כרצונו יתברך, וזה טוב מאד.'

כי יש להזהר לא לקחת האחריות והמלכות, באופן של 'כוחי ועוצם ידי', אלא יש להשליך הכל על השי"ת שיהיה הכל כרצונו, בבחינת 'בידך אפקיד רוחי'.

וכמו שממשיך רביז"ל באותה שיחה ואומר: 'גם אזי אין צריך לדאוג ולחשוב כלל אם מתנהג כראוי אם לאו, מאחר שסומך עליו יתברך. ואם הוא יתברך רוצה בענין אחר, הוא מרצה להתנהג בענין אחר כרצונו יתברך.'

וממשיך רביז"ל ואומר: 'וכן כשמגיע שבת או יום טוב, אזי אני מוסר כל ההתנהגות וכל העניינים והתנועות של אותו השבת או היום טוב להשי"ת שיהיה הכל כרצונו יתברך. ואזי אין שמתנהג באותו השבת ויום טוב שוב אינו חושב וחושש כלל שמא לא יצא ידי חובה בהנהגת קדושת אותו היום, מאחר שכבר מסר הכל להשי"ת וסמך עליו יתברך לבד.'

וענין זה צריך לשנן ולזכור לאורך כל הסעודה, לתת להשי"ת לנהל את הסעודה, וממילא כל ההנהגה של ראש הבית יהיה בשלוה ויישוב הדעת. ובעיקר להשתדל להתחבר אל תוך עצמו, לפנימיות עבודת השבת, לאכול בשמחה וחירות הדעת, לשמור מדיבורים אסורים על השולחן הקדוש, ובעיקר לשורר ולזמר להשי"ת, בלי להתעסק יותר מדי בכל רגע בחינוך.

ואף שבוודאי שצריך לעמוד על כללים של משמעת בבית, אבל יש לעשות חשבון נפש האם רוצה ומחפש בזה כבוד עצמו, כבוד משפחתו, או שבאמת דואג לעתיד בניו. כי אם דואג רק לחינוך בניו, כשיראו אותו שמח עם השי"ת הם ילכו בהתבררותם בדרכו, ויחפשו להתעורר בשבת קודש, יותר מאשר יהיה בקפידות עליהם.

וזהו בעצמו עיקר עבודת השבת, להכנס לנייחא, להרפות ממלאכה, ולדעת ש'כל מלאכתנו עשויה', ולמסור כל חייו ושל כל התלויים בו להשי"ת.

◆ היום! ערב שב"ק פרשת כי תשא, מתחילים רבבות עמך בית ישראל בלימוד משותף של מסכת בבא מציעא במסגרת הדף היומי. אח יקר, בא והצטרף!

◆ התורה הזמנית: הופיע! חוברת התורה הזמנית - 'וביום הביכורים' - נ"ו, באותיות גדולות ומאירות עיניים, ומקומות לכתבת הערות וחידושים. מודפס בשני גדלים: 4A הכולל: ליקוטי תפילות, קיצור ליקוטי מוה"ר המשולש, וכל הליקוטי הלכות. מהדורה נוספת בגודל כ"ס 6A, ללא הליקוטי הלכות. לדרכי השגת החוברות, ניתן להשאיר הודעה בשלוחה 8 בקו 'לטייל בתורתנו': 046277313, או בבתי המדרש במרכזי חסידי ברסלב.

◆ לא נתנשי מינק תנך י"ב: הודעה מטעם ארגון 'לטייל בתורתנו': בעקבות בקשת רבים להמשיך זמן מה בתורה הזמנית הקודמת - 'י"ב תניא' ואיה השנה לעולה - על כן, בכלל הכוללים והחבורות שמטעם הארגון, ניתן להמשיך חודש נוסף במסגרת מערך הלימוד של 'לטייל בתורתנו'.

◆ מפיץ יקר - הודעה קריטית עבורך, מאת מכון 'אור העולם': בקרוב נצא למסע פרסום מקיף בציבור הרחב לעידוד לימוד ספרי רבינו ז"ל, עם מספר טלפון גניש אחד שירכז את כלל הנקודות למכירת ספרי רבינו ז"ל בכל רחבי הארץ, כולל מענה אנשי. על כן: אם אתה מפעיל נקודת מכירה כזו, צור קשר עוד היום, על מנת שנוכל למפות אותך כ'גלגל הצלה' באזורך! צלצל עוד היום: 0556788517. או השאר הודעה קולית: 0373518814.

י"ל ע"י מכוני עלה לתורה
בבל עניין או להצטרפות למניינים בדוא"ל
A028080148@GMAIL.COM
מקס או הודעה קולית: 02-8080148
במקרים מיוחדים:
054-8591148 | 053-3175211
המערטת וסגרת מידי יום ראשון בשעה 19:00

החיזוק השבועי

בענין השמחה על פי משל שלפנינו
כשבני אדם שמחים ומרקדים אזי הוטפים
איש אחד מבחוץ שהוא בעצבות ומרה
שחורה ומכניסים אותו בעל פרוה לתוך
מחול המרקדים ומבריהים אותו בעל פרוה
שיהיה שמוח עמהם גם כן יש בענין
השמחה כי כשאדם שמוח אזי המרה שחורה
ויסורים נסתלקים מן הצד אבל מעיקר
יתרה להתאמץ לרדף אחר המרה שחורה
דוקא להכניס אותה גם כן בתוך השמחה
באופן שהמרה שחורה בעצמה תתחבר
לשמחה שיהיה המרה שחורה וכל היסורים
לשמחה בדרך הבא לתוך השמחה שאז
מוגדל השמחה והחידה מהפך כל הדאגות
והעצבות והמרה שחורה שכל לשמחה:
ליקוטי מוה"ר"י תניא, כ"ג:

יהלום
על ידי מרה שחורה אי אפשר
להנהיג את המח פרונו ועל כן
קשה לו לישוב דעתו...
כי שמחה הוא עולם
החרוה: שם י

בעצמו כבר התחלנו לנצח. כי בזה עיקר מלחמתו שלא נזהה אותו.

וזהו עבודת ההתבודדות, לעשות הבדלה ובירור, להתבונן בתוך עצמנו, ולהבין בעצם אנוחנו מלאים שמחה, אנוחנו מלאים בחשק להתפלל בכח גדול, וללמוד הרבה תורה, אנו בעצם בפנימיות לבנו אוהבים את ה', ויראים מפניו, וכל מה שאנו רואים ומרגישים הפוך, זה בגלל שיש עמלק חיצוני, שנכנס אלינו ורוצה להרוג ולהשמיד. ובאותו רגע שבמבקים 'הצילני', כבר נצלנו מפניו, כי בצעקה זו בעצמה מקיימים מצוות מחיית עמלק, שנזכור שכל הרע עשה לנו עמלק, ואין זה שלנו באמת. וכיון שזכרנו את עמלק, ולא הנחנו לו להשכיח את המלחמה, בזה בעצמו כבר התחלנו למחות את שמו. וזהו 'זכור את אשר עשה לך עמלק', היינו, תזכור שעמלק עשה לך את זה.

נמצא שהצעקה 'הצילני' היא הנותנת לנו הכל לשמוח בימי הפורים, כאשר אנו יודעים ומאמינים שנצחנו אותו בעצם פעולת הצעקה.

מהו העניין של הצעקה לה' לפני פורים 'הצילני' מהמן עמלק?

רבי נתן אמר כאשר צועקים ל' יום קודם פורים 'הצילני' מקליפת המן עמלק אפשר לזכות לראות את מרדכי ואסתר בשעת קריאת המגילה (ו"א מ' יום). עוד אמר: "אני רואה את המן עומד עלי עם גרון לערוף את ראשי". כי כל מהותו של המן עמלק הוא להחליש אותנו כל כך מהמלחמה עד שלא נדע כלל שהוא נלחם בנו, אלא נדמה בדעתנו כאילו סתם אין לנו חשק להתפלל, סתם יש עצבות, סתם יש כל מיני תאוות. ולכן עמד ר' נתן וזעק: אני רואה אותנו עומד מולי. ובה בעצמו שזיהה אותו, בזה כבר ניצח אותו.

עמלק מגיע ומקרר ומחליש, לא בצורה של מלחמה פנים בפנים, אלא כאילו מתוכנו. כי הוא מצליח כל כך להתערב בנו, עד שלא תופסים שיש כאן מישהו שנלחם בנו, ורוצה באמת להשמידנו. לכן ברגע שאנו מצליחים לבוא ולזהות, שכל הרגשה ומחשבה לא טובה היא רק מעמלק, בזה

מאת הרה"ג ר' שמעון אנשין שליט"א | מוצ' בעיר בית שמש יצ"ו

הלכה פסוקה

הלכות הדלקת נרות שבת [ז]

זה פאלו מדליק גם בטיילו. ואין האורח חייב לשמך הנרקה (כי אין לו חובת הבית בגלל הבעה"ב המדליק, אבל עדיין יש לו חובת הגוף כיון שבכה"ג אן אשתו מוציאתו. ולהדליק בעצמו ולברך, א"א בחובת הגוף גרידא).

אבל למי שיש חדר מיוחד, חייב להדליק שם, ולא לשתתף עם בעל הבית (הואיל ונמצא במקום שיש לו שם חובת הבית, מחויב להדליק שם).

ה. לגבי 'שאר בני הבית' השוכתים מחוץ לביתם, לרעת הרבה פוסקים, חובת הדלקת נרות שבת שלקם, הוא כמו שפארנו בסעיף הקודם לגבי בעל שאשתו אינה מדליקה בבית (כי האשה מוציאתם בחובת הגוף רק כשנמצאים בביתם, משא"כ את בעלה מוציאה אותו אפילו מחוץ לבית).

ו. אשה הנמצאת בבית חולים וכיוצא בזה: בדרך כלל אי אפשר לצאת שם ידי חובה וכל שכן לברך על הדלקת נרות וגילות, כי אין הננים כלל מהנרות. או בגלל שיש תאורת חשמל, או בגלל שמדליקים אותם במקום שאינה משתמשת שם כלל, או אפילו כשמדליקה סמוך למשתנה, לוקחים אותם לפני הלילה. ובפרט אם הבעל מדליק בבית שלקם, שאז אין עליה חייב כלל. ומאידך קשה לבטל את הנשים ממצות הדלקת נרות שבת, ועל כן תגהר להדליק גם החשמל במקום שנהגית מזה, פגון מעל מטתה או בחדר או אפילו בשרותים.

אם אוכל וישן שם ואין לו חדר מיוחד, אינו מחייב כלל להדליק נרות שבת (שאו הוא נטפל אל בעל הבית, וחשב כבני ביתו שמצויים אף בחובת הגוף). ואפילו מי שירצה להדליק ולברך, אסור לו (שפטור לגמרי. זולת באשה שבדוחק מיישבים מנהגם להדליק אף באופן כזה). (ב) אבל אם יש לו חדר מיוחד שישן שם, חייב להדליק ולברך (שנכשיו הוא בכיתו ממש. וחדר מיוחד לאכילה אינו מצוי, כי אז בדרך כלל אינו נטפל לבערה"ב).

ד. במה דברים אמורים כשמתארח אצל מי שהזמינו לתת לו כל צרכו בחנם, או אפילו אם צריך לתת כסף עבור ההארכתה בכללותה. אבל אם האורח אוכל משלו ממש, או נותן כסף לבעל הבית עבור כל פרט שאוכל, ולא בכללות על כל ההארכתה (שאו אינו נטפל אל בעה"ב), יש חלוקה היכן אשתו מדליקה:

(א) אם האשה מדליקה נרות שבת 'בביתו', אין הבעל האורח צריך להדליק כלל (שחובת הבית יוצא בהדלקת הבעה"ב, וחובת הגוף על ידי אשתו).

(ב) אבל אם אין האשה מדליקה בביתו, אלא שגם היא מתארחת אצל אחרים אף על פי שמדליקה שם. ויא שהיא הדין אפילו מדליקה בביתו אלא שהיא במקום רחוק שיש הבדלי שעות, הדין קה:

- אם אין לו חדר מיוחד, אינו יכול להדליק נרות שבת בעצמו, אלא צריך לתת פרוטה לבעל הבית על מנת להשתתף עמו בנרות שמדליק הבעל הבית. והרי

כשהבעל או האשה אינם בבית אם האשה נשארת בבית, והבעל שובת במקום אחר - האשה, והיא שהיא מחייבת להדליק נרות שבת פרגיל. אף לגבי הבעל, יש חלוקה היכן שובת:

א. אם יש לו דירה ששוכר או שאל ואוכל וישן שם, ואין שם בעל הבית שמדליק נרות שבת, מחייב להדליק נרות שבת פרגיל. אף ולברך עליהם.

ב. מי שאוכל במקום אחר וישן במקום אחר, מעקר הדין מחייב להדליק בשני המקומות. ואין חלוקה אם מקום השנה הוא באותה דירה או במקום אחר לגמרי. אף למעשה בחדר שישן שם יש חלוקה:

(א) אם בחדר שישן יש גלאו הכי אור מספיק כדי להשתמש שם, אין צורך להדליק שם נרות שבת.

(ב) אבל אם אין שם אור מספיק, חייבים להדליק שם. ואם אי אפשר להדליק שם נר ממש, או שעד שחוזרים יכבה הנר, צריך להדליק את החשמל בחדר, או סמוך לו באופן שפאיר היטב לחדר לפחות עד שעת השנה, ולכן שיהיה לקבדו שבת.

(ג) באופן שיש חייב להדליק בשני המקומות, יש להדליק תחלה במקום שנה בלא ברכה ותכף להדליק במקום אכילה ובברכה (שראוי שתחול הברכה על עיקר החיוב).

ג. אם הבעל מתארח אצל אחרים, ויש שם בעל הבית או אשת בעל הבית שמדליקים נר של שבת, הדין קה: (א)